

**PHẬT THUYẾT
TỊNH Ý UỪ BÀ TẮC SỞ VẤN
KINH**

**Hán dịch, Thích Hộ, (Bộ Kinh Tập,-4,
q-17, tr-588, #755)**

**Việt Dịch :TT. Thích Hằng Đạt
*<http://www.thuvienhoasen.org>***

Mục Lục

Tôi nghe như vậy, một thời Phật tại nước Xá Vệ, trong vườn của trưởng giả Cấp Cô Độc, cùng với đầy đủ đại chúng tỳ kheo.

Bấy giờ, trong thành có con ông Đâu Ni Da, tên là Tịnh Ý đến nơi Phật ở. Tới nơi, thấy tướng hảo của Phật, Tịnh Ý khởi tâm vui mừng, tán thán hết lời,

chấp tay cung kính, lễ dưới chân Phật, rồi lui về một bên

Khi ấy, Tịnh Ý đứng lên trước Phật, bạch rằng bạch đức Thế Tôn! Con có một ít điều muốn thưa thỉnh. Cúi xin Ngài chấp thuận cho.

Đức Phật dạy rằng này Tịnh Ý! Tùy ý ông! Nay Ta sẽ vì ông mà giải thích những điều nghi ngờ.

Khi ấy, Tịnh Ý bạch Phật rằng bạch đức Thế Tôn! Con thấy mọi người trên thế gian có những hành tướng khác nhau. Hoặc con thấy có người sống lâu, có người sống ngắn ngủi, có người nhiều bệnh hoạn, có người ít bệnh hoạn, có người đẹp đẽ, có người xấu xí, có người được những điều như ý, có

người không được những điều như ý, có người sanh vào dòng dõi quý phái, có người sanh vào dòng dõi hạ tiện, có người giàu sang, có người nghèo khó, có người ngu si, có người thông minh trí huệ. Những sự khác biệt như thế là do từ nhân duyên nào? Cúi xin đức Thế Tôn vì con mà nói rộng.

Phật dạy rằng này Tịnh Ý! Ông nên biết rằng nhân hạnh việc làm của chúng sanh ở thế gian đều khác nhau, nên quả báo cũng khác nhau.

Lúc đó, Tịnh Ý lại bạch Phật rằng bạch đức Thế Tôn! Như lời Phật dạy về sự khác nhau của nhân quả, xin Ngài khai thị cho con sơ về những điều đó, vì nếu

nói rộng thì con e rằng không thể hiểu được!

Phật dạy rằng này Tịnh Ý! Ông nên khởi tâm lành thiện, lắng nghe cho kỹ. Nay Ta sẽ vì ông mà giải thích.

Khi đó, Tịnh Ý im lặng lắng nghe lời Phật dạy.

Phật bảo Tịnh Ý! Ông nay nên biết, trên thế gian có một hạng trai và gái, trong tâm ôm ấp những điều độc hại, hoặc có lúc cầm dao mác, hoặc có lúc cầm gậy, để chờ phương tiện giết hại sanh mạng người khác, mà chẳng có tâm từ bi, chẳng khởi tâm từ quý, hoặc tự tay giết, hoặc dạy người khác giết. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan hoại, mạng hết, đọa vào đường ác,

thọ khổ ở địa ngục. Thọ quả báo ở địa ngục xong, dù có được thân người, nhiều đời mạng sống ngắn ngủi. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân giết hại mà chiêu cảm quả báo sống ngắn ngủi.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, tâm không ác độc, chẳng chứa dao gậy, chẳng giết hại sanh mạng người khác, đầy đủ tâm từ mẫn, lại có sự tâm quý. Do nhân duyên đó, sau khi thân hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau khi hưởng phước trời hết, sẽ sanh vào cõi người, trong nhiều đời, thọ mạng dài lâu. Tịnh Ý, ông nên biết, do nhân không giết hại mà được hưởng phước báo lành sống lâu.

Lại nữa này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, hoặc có lúc cầm cây, gậy, ngói, đá đánh ném các loài hữu tình, hoặc lại tự tay làm những việc xúc não người khác. Do nhân duyên đó mà sau khi thân tan hoại mạng hết, đọa vào đường ác, thọ khổ địa ngục. Chịu quả báo địa ngục xong, dù có được thân người, nhưng nhiều đời thường bị nhiều bệnh hoạn. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân nào hại chúng sanh mà bị quả báo nhiều bệnh hoạn.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, chẳng dùng gậy, cây, ngói, đá đánh ném các loài hữu tình, chẳng tự tay xúc não người khác. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan

hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau khi hưởng phước trời xong, sanh trở lại làm người, trong nhiều đời, ít có bệnh hoạn. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân không nã hại chúng sanh mà được phước báo lành ít bệnh.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, thường khởi tâm thù hằn sân hận, khiến phát sanh rất nhiều lỗi lầm. Do nhân duyên đó mà sau khi thân tan hoại mạng hết, đọa vào đường ác, thọ khổ địa ngục. Sau khi chịu quả báo địa ngục xong, dù được thân người, trong nhiều đời tướng mạo xấu xí. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân có nhiều sân hận mà chiêu cảm quả báo hình vóc xấu xa.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, không thường khởi tâm thù hận sâu hận, nên không phát sanh những lỗi lầm. Do nhân duyên đó, sau khi thân hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau khi hưởng phước trời xong, sanh trở lại cõi người, trong nhiều đời có tướng mạo đẹp đẽ khôi ngô. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân không sâu hận thù hận mà cảm được quả báo có thân hình đẹp đẽ khôi ngô.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, nếu thấy những sự lợi dưỡng cho đến được danh tiếng, cùng những việc được như ý muốn của người khác, thì dùng nhiều cách thức để cản trở làm chướng ngại, nên khiến

họ không được những điều đó. Do nhân duyên này, sau khi thân tan hoại mạng hết, đọa vào cõi ác, chịu quả báo địa ngục. Sau khi chịu quả báo địa ngục xong, dù có được thân người, trong nhiều đời, tất cả việc làm đều không được như ý muốn. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân gây chướng ngại cho người khác, nên chiêu cảm quả báo gặp những việc không vừa ý.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, nếu thấy những sự lợi dưỡng cho đến danh tiếng cùng những việc vừa ý thích của người khác, thì không dùng các cách thức để làm chướng ngại họ. Do nhân duyên đó, sau khi thân hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau

khi hưởng phước trời xong, trở lại sanh làm người; trong nhiều đời dù có làm việc gì cũng đều được như ý. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do không gây chướng ngại cho người khác, nên hưởng quả lành được như ý muốn.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, đối với những điều người khác tôn trọng mà họ chẳng tôn trọng, đối với những bậc đáng cung kính mà họ chẳng cung kính, đối với những bậc đáng cúng dường mà họ chẳng cúng dường, lại thường khởi tâm cống cao ngã mạn. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan hoại mạng hết, sanh vào cõi ác, thọ quả báo địa ngục. Chịu quả báo địa ngục xong, dù có được thân người, trong nhiều đời thường

sanh vào dòng hạ tiện. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân khởi tâm cống cao ngã mạn mà chiêu cảm quả báo sanh vào dòng hạ tiện.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, đối với những điều người khác tôn trọng thì họ khởi tâm tôn trọng, đối với những bậc đáng cung kính thì họ khởi tâm cung kính, đối với những bậc đáng cúng dường thì họ cúng dường; họ chẳng khởi tâm cống cao ngã mạn. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau khi hưởng phước trời xong, sanh trở lại làm người, trong nhiều đời, thường sanh vào dòng dõi quý phái. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân

chẳng thường khởi tâm công cao ngã mạn mà được quả báo sanh vào dòng dõi quý phái.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, tâm rất bòn xén keo kiệt, chẳng cúng dường cho các vị Sa Môn, Bà La Môn, v.v... những vật như thức ăn nước uống, quần áo, thuốc thang, giường chiếu, phòng ốc, cho đến chẳng cúng dường hương bột, hương đốt. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan hoại mạng hết, đọa vào đường ác, thọ khổ địa ngục. Sau khi chịu quả báo địa ngục xong, dù có được thân người, nhưng trong nhiều đời thường bị nghèo nàn thiếu thốn. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân keo kiệt bòn xén mà

chiêu cảm quả báo nghèo hèn thiếu thốn.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, tâm không bỏn xẻn, thường đem thức ăn, nước uống, quần áo, thuốc men, giường chiếu, phòng ốc, cho đến hương bột hương đốt cúng dường các Sa Môn, Bà La Môn, v.v... Do nhân duyên đó, sau khi thân hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Sau khi hưởng phước báo trời, sanh trở lại cõi người, trong nhiều đời thường được giàu sang tự tại. Tịnh Ý, ông nên biết rằng nhờ nhân không bỏn xẻn mà cảm được quả lành giàu sang.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, tâm không mến thích kinh điển chánh pháp, lại chẳng thỉnh hỏi nghĩa lý từ các vị Sa Môn, Bà La Môn. Những gì là điều lành, những gì là điều xấu, những gì nên phát khởi, những gì không nên phát khởi, những gì nên làm, những gì không nên làm, mà họ chẳng thỉnh hỏi để được giải đáp. Do nhân duyên đó, sau khi thân tan hoại mạng hết, đọa vào cõi ác, thọ khổ ở địa ngục. Sau khi chịu quả báo địa ngục xong, dù được thân người, nhưng trong nhiều đời ngu si không có trí huệ. Tịnh Ý, ông nên biết rằng do nhân chẳng mến thích và thỉnh hỏi chánh pháp, nên chiêu cảm quả báo ngu si.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Trên thế gian có một hạng trai và gái, tâm thường mến thích kinh điển chánh pháp, lại hay thỉnh hỏi những nghĩa lý từ các bậc Sa Môn, Bà La Môn. Những gì là điều lành, những gì là điều xấu, những gì nên phát khởi, những gì không nên phát khởi, những gì nên làm, những gì không nên làm, mà hay thỉnh hỏi những nghĩa lý như thế để được giải đáp. Do nhân duyên đó, sau khi thân hoại mạng hết, được sanh vào cõi lành, thọ thân trời người. Hưởng phước trời xong, sanh lại cõi người, trong nhiều đời có đầy đủ trí huệ. Tịnh Ý, ông nên biết rằng, do nhân mến thích kinh điển chánh pháp, mà cảm quả báo được trí huệ sáng suốt.

Lại nữa, này Tịnh Ý! Như những lời Ta dạy ở trên, những loại nhân quả như thế khác nhau rất nhiều. Do đó, nên biết rằng gieo nhân thọ mạng ngắn ngủi sẽ gặt quả thọ mạng ngắn ngủi, gieo nhân sống lâu thì gặt quả sống lâu, gieo nhân nhiều bệnh hoạn thì sẽ gặt quả nhiều bệnh hoạn, gieo nhân ít bệnh hoạn thì sẽ gặt quả ít bệnh hoạn, gieo nhân xấu xí thì sẽ gặt quả xấu xí, gieo nhân đẹp đẽ tuấn tú thì sẽ gặt quả đẹp đẽ tuấn tú, gieo nhân chẳng vừa ý thì gặt quả chẳng vừa ý, gieo nhân được vừa ý thì sẽ gặt quả được vừa ý, gieo nhân sanh vào dòng hạ tiện thì sẽ gặt quả sanh vào dòng hạ tiện, gieo nhân sanh vào dòng quý phái thì sẽ gặt quả sanh vào dòng quý phái, gieo nhân

nghèo nàn thì sẽ gặt quả nghèo nàn, gieo nhân giàu sang thì sẽ gặt quả giàu sang, gieo nhân ngu si thì sẽ gặt quả ngu si, gieo nhân trí huệ thì sẽ gặt quả trí huệ.

Này Tịnh Ý! Vì vậy, nay ông nên hiểu rõ nhân quả sống ngắn ngủi là lời Phật dạy, nhân quả sống lâu là lời Phật dạy, nhân quả nhiều bệnh là lời Phật dạy, nhân quả ít bệnh là lời Phật dạy, nhân quả xấu xí là lời Phật dạy, nhân quả đẹp đẽ tuấn tú là lời Phật dạy, nhân quả chẳng vừa ý là lời Phật dạy, nhân quả vừa ý là lời Phật dạy, nhân quả sanh vào dòng hạ tiện là lời Phật dạy, nhân quả sanh vào dòng quý phái là lời Phật dạy, nhân quả nghèo nàn là lời Phật dạy, nhân quả giàu sang là lời Phật

dạy, nhân quả ngu si là lời Phật dạy, nhân quả trí huệ là lời Phật dạy.

Vì vậy, người trí phải y theo những lời dạy trên mà hành trì. Này Tịnh Ý! Ông nên biết rằng Phật dạy sống lâu là do quả báo lành thù thắng. Ít bệnh là quả báo lành thù thắng. Đẹp đẽ tuấn tú là quả báo lành thù thắng. Được việc như ý là quả báo lành thù thắng. Sanh vào dòng quý phái là quả báo lành thù thắng. Giàu sang là quả báo lành thù thắng. Có trí huệ là quả báo lành thù thắng.

Này Tịnh Ý! Những pháp như thế là lời Phật dạy. Ông hãy nên tu tập.

Lúc ấy, Tịnh Ý nghe những lời Phật dạy như trên, tâm rất vui mừng, nên

bạch Phật rằng bạch đức Thế Tôn!
Giống như có những nơi đen tối trên
thế gian mà không thể đi qua lại được.
Tuy có mắt mà không thể xem thấy
được. Nếu có người có trí huệ, tay cầm
bó đuốc chiếu sáng thì con đường đó
có thể qua lại. Đức Thế Tôn cũng như
thế! Ngài khéo dạy chánh pháp, phá
các kẻ vô trí, và hay phân biệt mỗi mỗi
các pháp. Là điều lành, là điều xấu, là
nên phát khởi, là không nên phát khởi,
là việc đáng làm, là việc chẳng đáng
làm, những pháp như thế, chỉ có đức
N hư Lai, Chánh Đẳng, Chánh Giác,
xuất hiện trên thế gian, hay khéo tuyên
thuyết. Ngày nay con chóng được
những sự lợi lạc lành thiện. Con nay
quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng,

giữ giới không giết hại, v.v..., làm cư sĩ nam. Cúi xin đức Thế Tôn tiếp thọ con.

Phật dạy rằng lành thay, lành thay! Nay Ta nhiếp thọ ông.

Bấy giờ, cư sĩ Tịnh Ý bạch Phật rằng bạch đức Thế Tôn! Các người trong thành Xá Vệ này, nếu nghe được những điều này, thì đều phải nhớ nghĩ rằng con ông Đâu Ni Da ở trong đêm dài tăm tối thường làm lợi ích chỉ dạy cho chúng sanh.

Nói lời này xong, cư sĩ Tịnh Ý đánh lễ Phật rồi lui ra.

Đại Tụng Lâm Vạn Phật Đánh

HẾT